

FAKTA OM

Sikkerhed ved store maskiner

Et splitsekunds ubetænksomhed og tre fingre på højre hånd hang i laser.

Sådan gik det for en landmand, da han under høsten ville gennemføre et rutinetjek på mejetærskeren. Han opførte sig ellers efter bogen: Standsede maskinen, gik ned ad stigen og åbnede afskærmningen til broen for at se, om der var noget i stenfælden. Han kunne intet se og stak derfor hånden ind for at mærke efter. Det var her, det gik galt. Cylinderen har et friløb, som man hverken kan høre eller se. Det kostede tre dage på sygehuset og hårde odds for at klare resten af høsten med én hånd. Eneste trøst: Fingrene blev reddet, men om førligheden bliver total, står ikke klart endnu.

Tænk sikkerhed først

De fleste ulykker med maskiner sker, fordi den der betjener dem, ikke standser motoren eller får koblet maskinen fra, før han tager sig af et problem. Tænk derfor sikkerhed, før du forlader førersædet, når andre nærmer sig eller når der arbejdes på maskinen.

Spørgsmål før maskintjek

- Er du uddannet til at bruge denne maskine?
- Har du læst instruktionsbogen?
- Har du det rigtige udstyr/værktøj – er du rigtigt påklædt?
- Ved du, hvordan du kommer til i/ved/under maskinen?
- Er du opmærksom på at sætte afskærmningen på plads efter tjek?
- Skulle andre snarere løse opgaven?

Forbered tjekket

- Maskinen skal stå stille. Det kan i nogle tilfælde tage op til flere minutter.
- Smør aldrig en maskine uden afskærmning, mens den arbejder.
- Fastgør alt, der kan bevæge sig. Brug afstivning og støtteklodser.
- Fjern nøglen.

Mens du arbejder med maskinen

Vær især opmærksom på afskærmningerne, som ikke må fjernes, før strømmen er slået fra eller nøglen fjernet. Genstarter du efter en pause, så tjek maskinen og advar eventuelle personer i nærheden.

Maskiner skal efterses af en sagkyndig efter leverandørens anvisninger. Hejse-, løfte- og transportmaskiner skal som minimum have et årligt hovedeftersyn af leverandøren selv eller en tilsvarende sagkyndig. [Nærmere vejledning herom.](#) Det skal fremgå af brugsanvisningen, hvad der skal efterses og vedligeholdes.

En landmand har kompetence til selv at udføre langt de fleste eftersyn af landbrugsmaskiner, herunder smøring og olieskift.

Pas også på

- Hjemme- og ombyggede maskiner.
- Dele af dårlig kvalitet, som kan gå i stykker og sende stumper flyvende gennem luften.
- Mekanismer, der kan indstilles manuelt, men selv kan øge hastigheden.
- Mekanismer, der er nogen tid om at stoppe.
- Hydraulikolie. Det kan trænge igennem huden som en kanyle og trods minimale ydre spor forvolde betydelige indre skader.

